ดื่มกาแฟก่อนวิ่งดีไหม?

CitytrailTalk EP270 · Running with Science

Gemini Notebook

คำถามคาใจวันแข่ง: PB หรือห้องน้ำ?

- เราต้องการความตื่นตัวและพลังงานเสริม
- แต่เรากลัวอาการปวดท้องฉุกเฉินระหว่างทาง
- คาเฟอีนเป็นดาบสองคมที่ต้องใช้ให้เป็น

Gemini Notebook

ลืมความเชื่อเรื่องการเผาผลาญไขมัน

ความเชื่อเดิม: เร่งเผาผลาญไขมัน
& ประหยัดไกลโคเจน

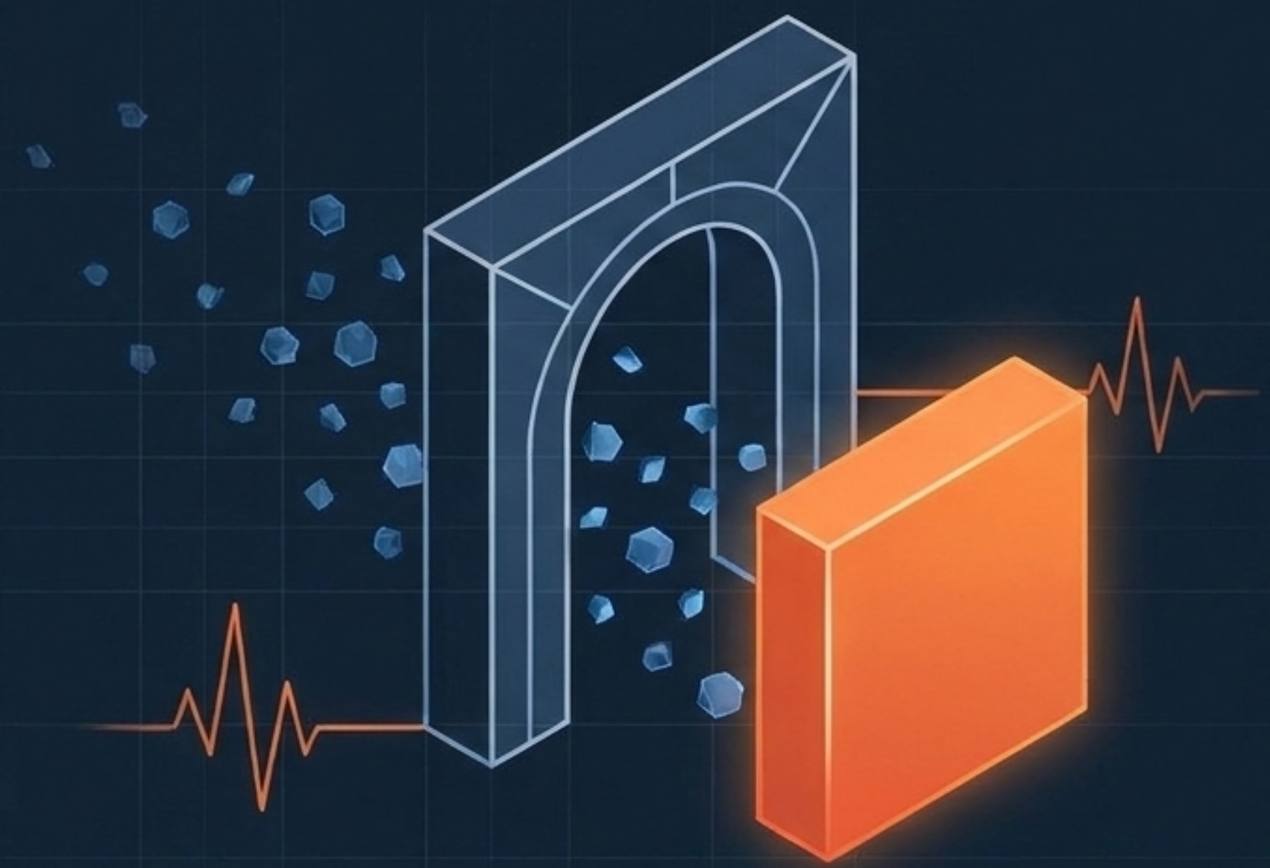

ความจริง:
งานวิจัยในมนุษย์ยังให้ผลขัดแย้งกัน

กลไกที่แท้จริงไม่ได้อยู่ที่กล้ามเนื้อ แต่อยู่ที่สมอง

Gemini Notebook

คาเฟอีนคือยามเฝ้าประตูสมอง

- ร่างกายสร้างอะดีโนซีน (Adenosine) เมื่อเหนื่อยล้า
- คาเฟอีนจะเข้าไปบล็อกตัวรับสัญญาณนี้ในสมอง
- สมองจึงไม่รับรู้ถึงความเหนื่อยล้าที่เกิดขึ้นจริง
- ช่วยให้ตื่นตัวและรักษาสมาธิได้ดีขึ้น

Gemini Notebook

วิ่งเพซเดิม แต่รู้สึกเบาลง

Actual Pace

Perceived Effort (RPE)

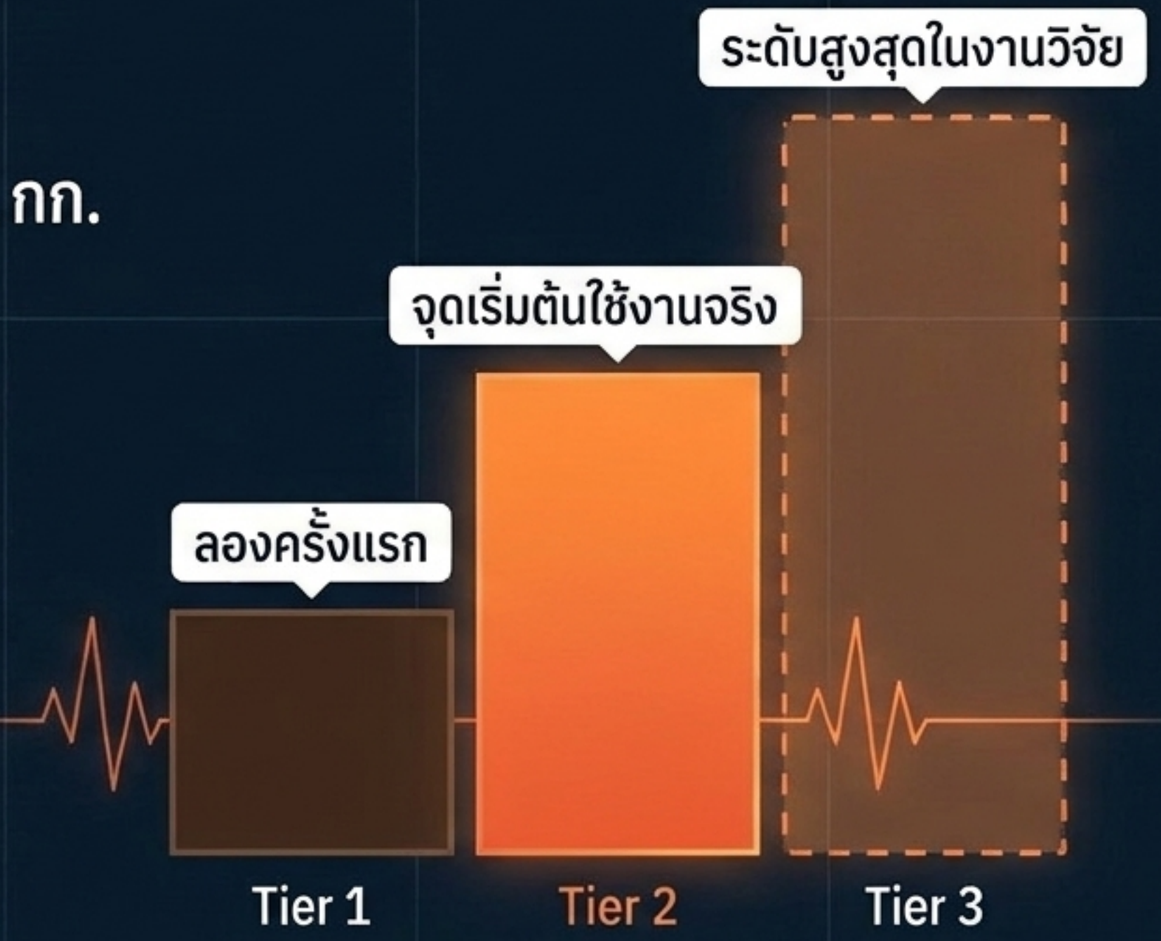

- ค่าความเหนื่อยที่รับรู้ได้ (RPE) ลดลงชัดเจน
- ทนทานต่อความเจ็บปวดจากการออกแรงได้ดีขึ้น
- ช่วยให้รักษาระดับเพซเป้าหมายได้ง่ายกว่าเดิม

Gemini Notebook

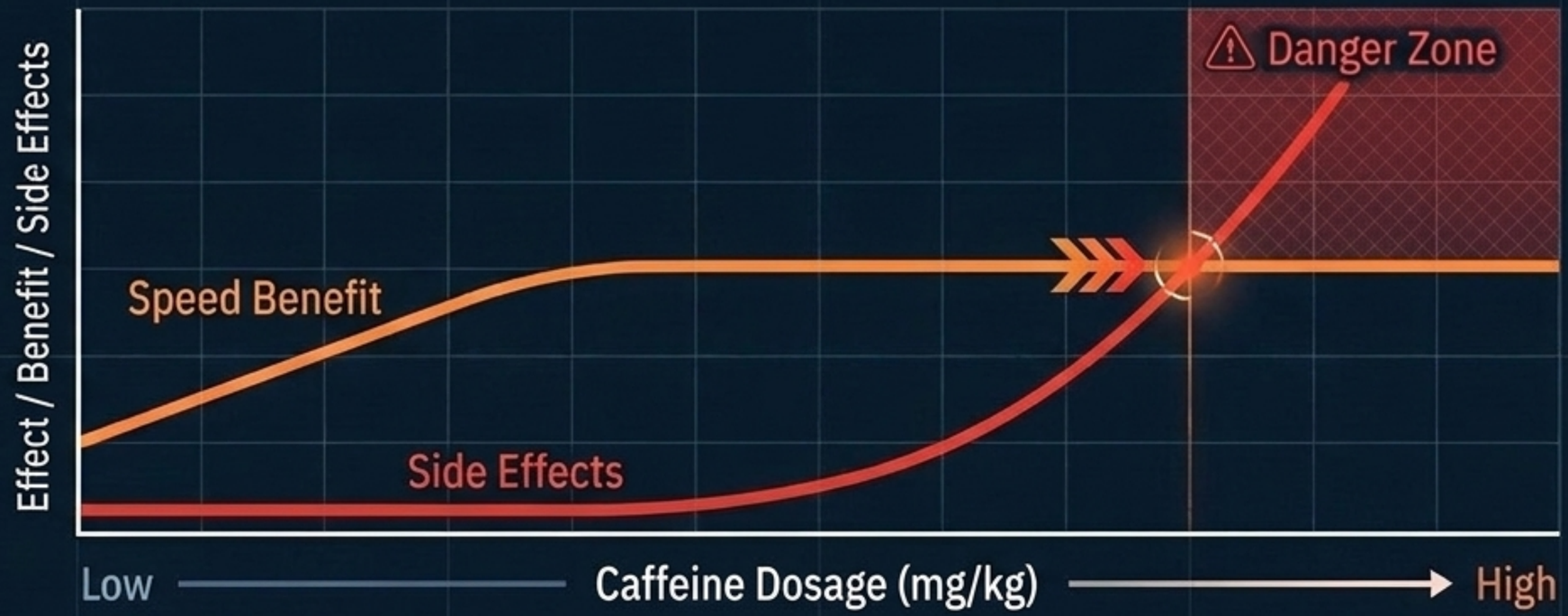
ปริมาณเท่าไรถึงจะพอดี?

- เริ่มต้นลองครั้งแรก: 1–2 มก. / น้ำหนักตัว 1 กก.
- ระดับใช้งานจริงที่แนะนำ: 2–3 มก. / กก.
- ช่วงปริมาณในงานวิจัย: 3–6 มก. / กก.
- เป้าหมายคือใช้ปริมาณน้อยที่สุดที่ยังให้ผลดี

Gemini Notebook

ยิ่งเยอะ ไม่ได้แปลว่ายิ่งเร็ว

- ระดับ 6–9 มก./กก. เพิ่มแค่ผลข้างเคียง ไม่เพิ่มความเร็ว
- เพดานความปลอดภัย: ไม่เกิน 200 มก. ต่อครั้ง
- ปริมาณรวมตลอดวันต้องไม่เกิน 400 มก. (EFSA/FDA)

Gemini Notebook

วิธีคำนวณสูตรของตัวเอง

60 kg × 2–3 mg = 120–180 mg

- **ตัวอย่าง**: นักวิ่งน้ำหนัก 60 กิโลกรัม
- **คำนวณ**: 60 × 2 (หรือ 3) = 120 ถึง 180 มิลลิกรัม
- ปริมาณนี้เทียบเท่ากาแฟดำมาตรฐานประมาณ 1 แก้ว

Gemini Notebook

ทำไม 1 แก้ว ถึงไม่แม่นยำ?

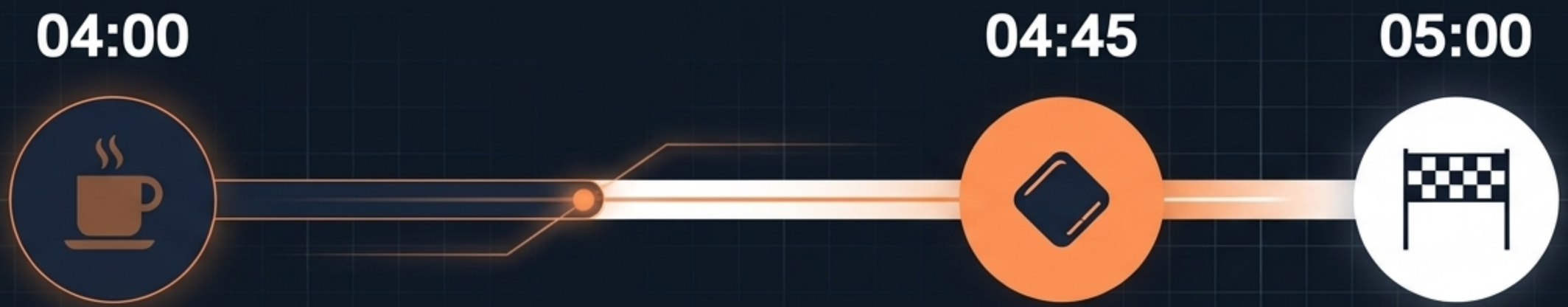
กาแฟจากร้านที่ดูคล้ายกัน
อาจมีคาเฟอีนต่างกันถึง
8–9 เท่า (ISSN)

กาแฟพร้อมดื่มแบบขวด
มีคาเฟอีนตั้งแต่
12.8 ถึง 309.4 มก.

เจลหรือแคปซูลมักระบุตัวเลขชัดเจน
(เช่น 25 หรือ 50 มก.) ควบคุมง่ายกว่าในวันแข่ง

Gemini Notebook

ตารางเวลาเช้าวันแข่ง (ปล่อยตัว 05:00 น.)

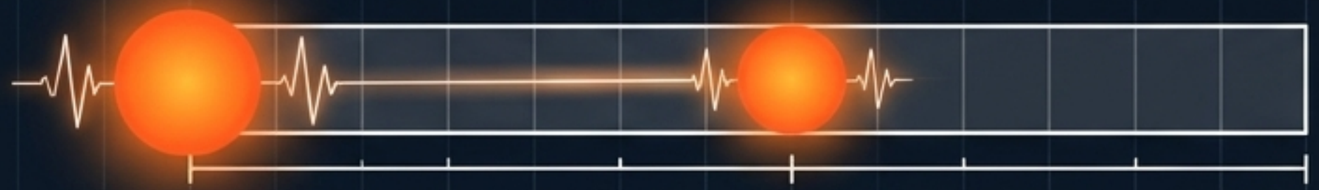
- ดื่มกาแฟให้เสร็จก่อนเวลาปล่อยตัว 45-60 นาที
- เพื่อให้คาเฟอีนดูดซึมเข้าสู่กระแสเลือดได้เต็มที่
- หากใช้หมากฝรั่งคาเฟอีน ให้เคี้ยวก่อนเริ่ม 10-15 นาที

Gemini Notebook

แผนเติมคาเฟอีนตามระยะทาง

5K/10K: รับโดสเดียวให้จบก่อนเริ่มวิ่ง

มาราธอน: เติม 50–100 มก.
ในช่วงครึ่งหลังเมื่อเริ่มล้า

อัลตรา: ไม่โหลดหนักตอนต้น
ค่อยๆ เติม 25–50 มก. ทุก 1–2 ชม.

Gemini Notebook

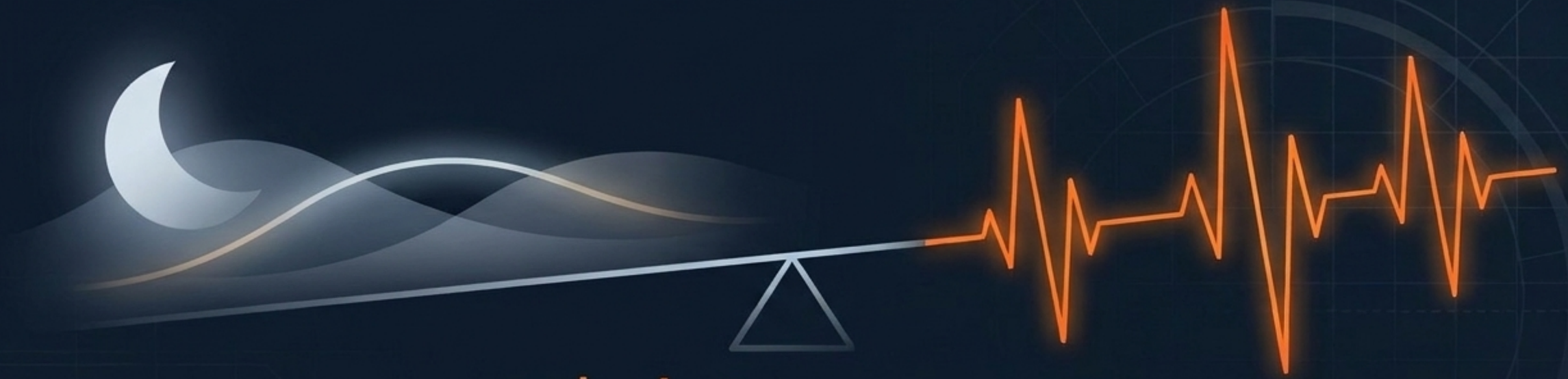
เปรียบเทียบรูปแบบคาเฟอีน

รูปแบบ	จุดเด่น	ข้อจำกัด
 กาแฟ	คุ้นเคย ดื่มง่าย	ปริมาณไม่แน่นอน ปวดปัสสาวะ
 แคปซูล	คุมปริมาณแม่นยำ	ต้องดื่มน้ำตาม ไม่ให้พลังงาน
 เจล	พกพาสะดวก รวมกับคาร์บ	อาจระคายเคืองกระเพาะ
 หมากฝรั่ง	ออกฤทธิ์ไวมาก	ต้องเคี้ยวขณะวิ่ง หายใจลำบาก

คำเตือน: ห้ามตวงผงคาเฟอีนบริสุทธิ์เองเด็ดขาด 1 ช้อนชาเทียบเท่ากาแฟ 28 แก้ว เสี่ยงอันตรายถึงชีวิต (FDA)

Gemini Notebook

ผลกระทบที่ต้องจ่ายด้วยการนอน

ระวังอาการใจสั่น วิ่งเร็วเกินเพซ และท้องเสีย

คาเฟอีนมีค่าครึ่งชีวิตวิตนาน 4–6 ชั่วโมง

กาแฟ 107 มก. ต้องเว้นระยะก่อนนอนถึง 8.8 ชั่วโมง

การซ้อมเย็นด้วยกาแฟ อาจทำให้นอนหลับลดลง 45 นาที

Gemini Notebook

3 ความจริงเรื่องคาเฟอีนกับการวิ่ง

ไม่ต้องทนงดกาแฟ	ไม่ใช่เวทมนตร์	ไม่ผิดกฎหมาย
คนดื่มประจำไม่ต้องงดก่อนวันแข่ง (AIS, ISSN)	ช่วยเวลาเฉลี่ย 0.71% (≈ 1 นาที 40 วินาที ในมาราธอน 4 ชม.)	WADA ไม่แบนคาเฟอีน แต่อยู่ในโครงการเฝ้าระวัง

Gemini Notebook

ค้นหาสูตรเฉพาะตัว (N-of-1 Trial)

กฎเหล็ก: ห้ามทดลองของใหม่ในเช้าวันแข่งเด็ดขาด

Gemini Notebook

สรุปแผนคาเฟอีนเพื่อ PB

- หาปริมาณต่ำสุดที่ออกฤทธิ์ (MED)
- คุมปริมาณเป็นมิลลิกรัม ไม่ใช่จำนวนแก้ว
- รวมยอดคาเฟอีนจากเจล และอาหารทั้งหมด

กาแฟก่อนวิ่งที่ดีที่สุด คือกาแฟที่คุณซ้อมมาด้วยแล้วเท่านั้น

สัญญาณเตือน: หากใจสั่นรุนแรง เจ็บหน้าอก หน้ามืด ให้หยุดวิ่งและพบแพทย์

Gemini Notebook